

kostij in kože in ne morejo živeti ob samem zraku in vodi. Toda namesto, da bi se bila pravila kat. podp. društva potrdila, dobi snovatelj društva po mestnem magistratu v Celju odlok, da je e. kr. namestnija v Gradu snovanje katol. podp. društva prepovedala, ker štirje paragrafi društvenih pravil niso sestavljeni po društveni postavi.

Začasni načelnik premišljuje pravila in društveno postavo; toda pravega zadržka, radi katerega se je društvo prepovedalo, ni mogel najti. V tej veliki zadregi se obrne torej do pokojnega prelata gosp. Franca Kosarja ter prosi dobrega sveta. Že čez nekoliko dni dobi odgovor, v katerem se je razložilo, zakaj so se pravila zavrgla. Neki dobroznani slovenski pravnik, če se ne motim, bližnji sorodnik pokojnega gospoda, je zadel na pravi zadržek. Ko smo torej po danem navodu pravila spremenili, so se nam tudi potrdila in vozili smo srečno na dalje. Pomoči in dobrega sveta blagega gospoda Fr. Kosarja smo pa potrebovali še večkrat prav živo. Sami so prišli k nekemu zborovanju, v jeseni 1879, nalašč v Celje. Mnogo skrbij jim je prizadevalo tudi zidanje novega šolskega poslopja za šolske sestre v Celju.

Prelat Kosar so bili pooblaščenec rajnega knezoškofa Jakoba Maksimilijana v zadevi šolskih sester ter so ob času, ko se je imelo postaviti novo poslopje za šolske sestre v Celju, brezštevilnokrat pisali odboru katoliškega podp. društva. Zagovarjali so z vso močjo misel, naj bi se za šolske sestre v Celju ne zidalo novo poslopje, temveč nakupilo staro šolsko poslopje pred farno cerkvijo (katerega bi se bilo takrat celjsko mesto menda rado zne bilo). Ko se je pa slednjič potrdil načrt, da se naj za šolske sestre postavi nov dom na vrtu gg. Wogg in Radakoviča, so pa zopet prelat Kosar med drugimi blagimi moži, kolikor so le mogli, duševno in gmotno podpirali zidanje. Ostali so blag podpornik podp. društvu in sestram učiteljicam do hladnega groba. Bog njim povrni njihovo skrb zgoraj v lepih nebesih! Hvaležni snovatelj »kat. podp. društva«.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Jakob v Slov. gor. 13 fl. 64 kr., Čadram 20 fl., Griže 21 fl. 21 kr., Dobova 17 fl., Polzela 5 fl., Sv. Ilij v Slov. gor. 17 fl. 28 kr., Cirkovci 14 fl., dr. Iv. Križanič 1 fl.

Gospodarske stvari.

Stare resnice, katere še zdaj veljajo.

1. Ne sme se s šestimi konji voziti, komur še za dva krme manjka.
2. Boljše je brez večerje spat iti, kakor v jutro z dolgovi ustati.
3. Boljši osel, ki mene nosi, kakor konj, ki me raz sebe vrže.
4. Pri domači mizi je boljša repa, kakor drugod meso in riba.
5. Slabi tesarji, kateri mnogo trščice napravijo.
6. Kdor za žrebelj na kopitu ne mara, lahko konja zgubi.
7. Ako otroci na sejem pridejo, kramarji mnogo denarja izrešijo.
8. Kar žena prihrani, je ravno tako dobro, kakor to, kar mož zasluži.
9. Kdor sprvega le po belem kruhu seže, mora na zadnje pogosto le s črnim se nasititi.
10. Juha ali župa se ne sme za- ali presoliti, da-siravno dosti soli imaš.

11. Kdor si kaj prihraniti hoče, mora pri ustih začeti in pri obleki prenehati.

Kis ali jesih.

Vsaka gospodinja dobro vé, kako potreben je kis pri hiši. Pri kmetški hiši, v kateri se rabi vedno domači, iz sadnih odpadkov in tropin napravljeni kis, nastane nered, če kisa zmanjka, kajti če se mora pri trgovcu tako zvani esene kopovati, stane precej denarja in je škodljiv. Znano je, da na kmetih imamo dobre želodec, da se nam borov krompir in črni kruh ne ustavlja, pa če gospodinja jedila (salato) s esencem okisi, se bodo vsi pritoževali, da želodec ne ugaja.

Skrbimo tedaj, da si dovolj domačega kisa napravimo in v tistih krajih ali mestih, kjer si morajo kis kupovati, naj tirjajo, da bodo trgovci sadni kis prodajali, kajti umetno narejeni, tako imenovani esene, je z žvepleno kiselino zmešan in je za vse nezdrav.

F. P—k.

Beljak pomoč za žgalino.

Ako se zažgeš ali »popariš, steri jajce in razlij beljak čez rano. Ta prevlaka je bolj mehka za rano, kakor »collodium« iz lekarnice in se lažje dobi, bolj hladni, kakor laško olje ali »pavola«. Treba je rano zavarovati pred zrakom, kajti ta najhujše bolečine povzroči. Zato ni lahko kaj druga, kar bi rano tako zakrilo in pred vnetjem zavarovalo, kakor beljak. Torej če se zažgeš ali popariš, spomni se na ta svet, poskusi ga; gotovo ti bo pomagano.

Sejmovi. Dne 7. julija v Poličanah (svinjski sejem). Dne 9. julija v Pišecah, Oplotnici, pri Sv. Hemi, na Hajdinju in pri Sv. Juriju ob Pesnici. Dne 12. julija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem), v Rogatcu, na Planini in v Šoštanju. Dne 13. julija pri Sv. Duhu v Ločah.

Dopisi.

Iz Ptujja. (Slovensko pevsko društvo) se usoja javiti, da je letošnji veliki koncert, ki je bil s početka določen na 5. avgusta, odložen na 8. septembra. Ta odložitve bila je potrebna, ker ni bilo za 5. avgusta godbe dobiti. Vsa čislana društva, vse gospode člane našega društva, kakor tudi vse rodoljube in prijatelje slovenskega petja opozarjamo, da se blagovoljno na to ozirajo in društvu ohranijo svojo blago naklonjenost. Vsi gospodje poverjeniki se prosijo, da radi sklepa računov točno pobirajo doneske in vračajo nabiralne pole.

Iz Gotovelj. (Pogreb.) V petek, 29. junija, smo hladni zemlji izročili našega mežnarja in organista, Matija Kač. Matija Kač se je rodil leta 1811. na Polzeli v Savinjski dolini. Ko je domačo šolo dovršil, naučil se je orglati. Opravljal je službo organista in mežnarja v Gomilski sedem let, na Polzeli eno leto in nekaj časa na Sv. Planini. Od tam se je preselil v Gotovlje, se oženil in opravljal izročeno mu službo celih 54 let, kjer je tudi lansko leto na sv. Jurija dan slovesno svojo zlato poroko obhajal. Naučil je tudi več kmečkih fantov orglati in ker se prejšnja leta ni postava tirjala, da mora vsak v solo hoditi, učil je otroke skoz dve leti pisati, brati in računati v svoji hiši. Popravljal nam je ure, akoravno 83 let star, do zadnjega. Bil je starček priljubljen in vsi farani so ga spoštovali; otroci so ga radi imeli; navadno so ga imenovali »mežnarjev očka«. V celem svojem življenju ni bil nikdar bolan. Dne 21. junija šel je kot mrtvaški ogleda zdrav in ve-

sél četrť ure daleč mrlíča pogledat. Domov prišedši je tožil svoji ženi, kako mu je slabo, vlegel se je v posteljo in je po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Priporočam ga vsem v blag spomin in molitev. Bodi mu zemljica lahka!

A. C.

Od Sv. Kungote na Pohorju. (Čujte in molite!) Kresov ponedeljek je na Padežvrhu na mah pri dveh sosedih v hiše udarilo, ko so večerjali. Pri Padežniku razstreščilo je kos strehe, podvoja, okno in prešo tikom novega velicega, ravno še le dokritega hleva. Pri Rančniku dene mati, videč, da se huda ura bliža, pri večerji sedečim: »bežimo od mize za peč, pa molimo!« Komaj jame Marka rožni venec — že udari v okno tik mize. Ako bi bili pri mizi ostali, koliko bi jih bilo le ostalo živih? Samo Lojzeka v zibeli omamilo je nekoliko, pa dile in okno raztreščilo, sicer je vse zdravo. Strela tudi ni unela ničesar. Vse imajo skodlami krito. Morebiti je Oče nebeški pri prvi hiši opomnil, kako je treba v lepi zastopnosti in pameti pri hiši živeti, pri drugi hiši pa pokazal, čemu da je še rožni venec dober.

Izpred Boča. (Slabe slike) najdeš po velikih in malih mestih, po trgih in že tudi na kmetih v javnih hišah in gostilnah. Ne znam, pa menda so posebne tovarne na Dunaju ali v Brnu, ki samo čudne podobe razpošiljajo med svet. Najdeš po mestih v gostilnicah sliko veselega meniha kapucina tik soda z napolnjeno kupico, tudi v Mariboru v neki gostilnici. Tako? Mislil si je duhovni gospod, ki je prišel obedovat! Ali naj duhovniku tekne v taki hiši? Ali je res taka, da menihi tako živé po več ur na dan? Le brezverci mislijo, da menihi nimajo drugega opravka. Pa kako to, da ravno duhovniški, meniški stan bi se smel javno v karikaturah ali pokvekah kazati? Ali bi bilo dopuščeno poskusiti s kakim koli drugim stanom kaj enakega? Mar se ne bojé žaliti Boga, da skrivajo svete podobe in križe? Na druge stranke bi se naj oziralo, samo za kristjana bi naj vse veljalo, tudi če ga žali? Kaj pa naj rečem o podobah, kjer se nagota razkazuje? To niso podobe, ampak gnusobe! Kjer se krščanska vera ali nrvnost smeši, takih gostilnic se moramo izogibati, zlasti, ako nespodobnih podob gostilničar neče odstraniti. Bodimo odločni kristjani, ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju!

J. V.

Iz Gornjeradgonskega okraja. (Vračko tožen.) Ljubi rojaki! Prva naša skrb mora biti, da se iznebimo sedanjega načelnika okrajnega zastopa, ki je prava »šiba božja« za naš okraj. Takšen mož, ki o sebi pravi, »da nima te najmanjše krivice na svoji vesti, razven, če se mu kaj takšnega prigodi«, našega zaupanja ni in ne more biti vreden. Zatorej proč z njim! Kako se Vam je lizal in laskal pred par leti, ko je šlo za volitev v okrajni zastop! Obečaval Vam je, da če bo on načelnik okraja, ne bode treba za železnico plačati podpore 20.000 gld. Kako pa je držal to svojo obljubo? Tako, da ga danes železnica zaradi teh 20.000 gld. že tožuje. Torej ne samo kapitala, nego tudi visoke obresti od par let in grozno velike pravdne stroške bode okraj moral plačati. Vidite ga, krivega preroka, kako Vas je za nos vodil! Za svojo neprevidnost in lahkovernost bode plačali visoke obresti in stroške. Ali se Vam bodo enkrat oči odprle? Ohrabrite se in otresite se tega človeka, ki v pogubo kmeta vodi, kateri slepo za njim hodi. — Pa ne samo, ker je v gospodarskem oziru, okraju v pogubo, nego tudi iz narodnih ozirov se moramo sedanjega načelnika iznebiti. Ali ni to sramota, da slovenskemu okraju načeljuje mož, ki po vsej sili hoče biti Nемец? Kje je naša samozavest in naša čast? S tem, da trpite nemškutarja kot okrajnega načelnika, kažete svetu, da sami sebe ne spo-

štujete. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Tako je bilo vedno in bode. Zatorej skrbimo sčasom, da ne zapademo taki usodi.

Iz Kostrivnice. (Skrb za kmete?) Naš župan in berič trosita z raznimi svojimi bedarjiami ljudem pesek v oči, češ, glejte, kako se za kmete potegujeva pri višjih oblastih; v resnici pa delata skodo, kar dovolj jasno spričuje sledeči dogodek. »Pum, pum, dobro bi bilo, ako bi imeli na Podplatu zdravnika; bolniki bi prihajali tja od vseh strani, in dalo bi se nekaj skupiti v gostilni«. Tako si je mislil, ljudem pa je rekel, kako dobro bo za vso Kostrivnico, ker bo imela svojega zdravnika. Sklical je sejo občinskega odbora, ki mu je seveda v večini ponižno potrdil. Napravili so prošnjo, da se naj za Kostrivnico, Sv. Peter in eden del Sladke gore nastavi zdravnik na Podplatu. Nič ni pomagalo ugovarjanje enega g. odbornika, češ, da se je treba popreje dogovoriti z Šent-Petrani in Sladkogorčani, ki gotovo ne bodo hoteli meni nič, tebi nič pristopiti nameravani skupini, zato bi bilo veliko bolje, da občina pristopi slatinski skupini, tembolj, ker bo gotovo dobila nekaj podpore od deželnega odbora. Toda župan je bil drugih mislij, in njegova je morala obveljati — na škodo celi občini. Zakaj prošnja se je seveda odbila, Kostrivnica bo pristopila slatinski zdravniški skupini, pa ne dobi zavoljo napačnega ravnanja občinskega predstojnika od deželnega odbora nobene podpore za vzdrževanje slatinskega zdravnika. Zato svetujemo onim odbornikom, ki kar brez pomisleka vse pritrdijo županu in njegovemu beriču, naj drugokrat poslušajo na pametne ugovore — zakaj: ni vse zlato, kar se sveti. To dokazuje tudi prošnja občinskega odbora, naj bi namesto č. g. župnika občina pobirala denar za grobišče. Vendar o tem junaškem činu poročamo prihodnjic — danes samo naznanjamo, da je c. kr. okr. glavarstvo za ogledanje mrlíča določilo sledeče plačilo: v ravnini t. j. v Gornji in Spodnji Kostrivnici, v Gabrovcu, Brezju, Spod. Gabrniku, na Podplatu, Zagaju in v onem delu Čačjevasi, ki je v ravnini, sme terjati mrlíški ogleda po 30 kr.; v Gornjem Gabrniku, Dreveniku in ostali Čačjivasi po 50 kr.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se s cesarico mudijo na južnem Tirolskem. Laški poslanci so se hoteli pri njih oglasiti zaradi samouprave južne Tirolske, ali cesar jih niso sprejeli. — V Mödlingu na Spodnjem Avstrijskem so krščanski možje pri občinskih volitvah liberalce popolnoma premagali. Novica vesela za kato-liško srce.

Češko. Naučni minister je bil te dni v Pragi in si je ogledal tamošnje šole. Vseučiliško poslopje se mu zdi slabo. — Staročehi so se začeli oklepati vlade in s tem hočejo dobiti večjo moč pri prihodnjih občinskih volitvah v Pragi.

Tirolsko. V Tridentu so svetlega cesarja jako slovesno sprejeli. Dne 3. julija so odpotovali povsod toliko ljubljeni vladar v Kampiglio. — Naučni minister je dal pravico javnosti katoliškemu semenišču v Tilsinu in vsled tega se hudo repenčijo liberalci.

Štajarsko. Preteklo nedeljo so se zbrali šulver-einoveci z vsega Spodnjega Štajarja v Mariboru. Urednik »Marburgerce« je neki večer v kazini tako besnel in se penil zoper Slovence, da je moral prenehati. Čudno! In ravno zadnjo nedeljo našemu listu, kateremu